

Memnu olmayan silâhların ne suretle satılabileceğine dair kanun lâyihası ve Millî müdafaa, Dahiliye ve Maliye encümenleri mazbataları (1/1121)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3031

3-XI-1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Memnu olmayan silâhların ne suretle satılabileceği hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24-X-934 tarihinde Yüksek Meclîs arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı muçibesile birlikte sunulmuştur efendim,

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

1 — Yapılan tetkikat neticesinde memleket dahilinde işlenen suçların hemen ekserisinde sabikalı ve şüpheli eşhasın yanlarında daima silâh bulundurmalarının mühim tesirleri olduğu ve bu kabil adamların çok defa redacti ahlâkiyeleri icabı anı tesirlerle harekete geçerek suç işledikleri neticesine varıldığı cihetle halkın silâhtan teerid edilmesi lüzumlu görülmüş ve bu hususta mesai sarfına başlanmıştır.

2 — Bu sene zarfında memleket dahilinde 13 188 harb silâhı, 7 070 adi silâh, 5 000 yaralayıcı silâh toplanmış; bunlardan kullanılması memnu olanlar askerî makamlara, diğerleri de Maliyeye teslim olunmuştur.

3 — Bu uğurda sarfedilen mesainin suçların azalması hususunda müsbet tesirleri de görülmüştür.

4 — Şu kadar ki devamlı bir zabıta faaliyetile alınan bu netice Maliyeye devrolunan veya türk ceza kanununun 36 nci maddesi mucibince zabıt ve musaderesine hükmedilib de Adliyeye yine bu makamlara teslim edilen silâhların serbestçe ve hiç bir kayde tâbi tutulmaksızın tekrar satılığa çıkarılmasile hiç derecesine indirilmekte, sabikalı ve şüpheli eşhasın yeni baştan silâhlanmasını intae etmektedir.

5 — Halbuki vekayinin azalması ve memleket dahilindeki sükûnun daha emniyetli ve müstakar bir hal alması için halkın silâhtan teerid edilmesi ve silâh taşımının lüzum görülen ahvalde ve merciinden verilecek müsaadeye istinaden sırf muhafazai nefis maksadına maksur ve munhasır bulundurulması lâzım ve zaruridir.

6 — Bu maksadın kolaylaştırılması ve bu yolda sarfedilen zabıta faaliyetlerinin musmir olması için Maliyeye satılığa çıkarılan bu silâhlarla bayiler tarafından satılmakta olan gayrimemnu esliha satışının daha teminatlı bir usule raptı ve merciinden verilmiş silâh taşıma vesikasını hâmil bulunmayanlara her ne suretle olursa olsun silâh satılmamasının kanunî bir müeyyideye bağlanması lüzumlu görülmektedir.

M. M. Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Karar No. 11
Esas No. 1/1121

27 - XI - 1934

Yüksek Reisliğe

Memnu olmayan silâhların ne suretle satılabileceği hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan kanun lâyihası ile esbabı mucibesinin gönderildiğine dair Encümenimize verilen Başvekâletin 3 - XI - 1934 tarih ve 6/3031 numaralı tezeresine bağlı kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Millî müdafaa vekili Beyle Dahiliye vekâletinden gönderilen Emniyeti umumîye müdürü buldukları halde okundu ve görüşüldü.

Memleket asayişinin iyi bir halde bulunulması maksadını güden işbu kanun lâyihası ve esbabı mucibesi yerinde görülmüş ve kanun lâyihasının ikinci maddesine cephane kelimesi ilâve edilerek ve üçüncü maddesindeki son fıkrası «Ordunun işine yaramıyacak silâhların hur-

dasından istifade edilmek üzere imha olunur» şeklinde değiştirilerek diğer maddelerin aynen kabulüne karar verilmiştir. Havalesi veçhile evrak Dahiliye encümenine verilmek üzere yüksek huzuruza sunulmuştur.

M. M. En. Rs.	M. M.	Kâ.
Giresun <i>Ihsan</i>	Diyarbakir <i>Kâzım</i>	Gümüşane
Cebelibereket <i>Naci</i>	Konya <i>Ali Fuad</i>	Kars <i>Muhittin</i>
Kars <i>Faik</i>	Malatya <i>M. Nedim</i>	Elâziz <i>Fuad Ziya</i>
<i>Istanbul</i>	<i>Kastamonu</i>	<i>Kırşehir</i>
<i>Ali Sadettin</i>	<i>A. Rıza</i>	<i>L. Müfid</i>

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye encümeni
Karar No. 15
Esas No. 1/1121

10 - XII - 1934

Yüksek Başkanlığa

Memnu olmayan silâhların ne suretle satılabileceği hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - X - 1934 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesile birlikte sunulduğunu bildiren Başvekâletin 3 - XI - 1934 tarih ve 6/3031 sayılı tezkeresi encümenimize de havale buyurulmuş olmakla Emniyet işleri umum müdürünün bulunduğu 28 - XI - 1934 teki toplantımızda Millî Müdafaa encümeninin mazbatasile beraber okundu ve iş görüşüldü:

Gerek memleket asayişinin iyi korunması ve gerek yapılan eürümlerin meydana çıkarılması bakımından silâh satanların sıkı bir murakabe altında bulundurulması lüzumlu olduğu izaha değmez bir hakikat olmasına ve kanunî mevzuatımız arasında silâh satıcılarımızın tâbi olaca-

ğı kayidlere dair sarîh ve kâfi hükümler bulunmamasına binaen teklifin pek yerinde olduğu görülmüş ve lâyihamın az değişiklikle Ulu heyetin iyi görüşüne sunulmasına karar verilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Da. En. Reisi	R. V.	M. M.
Tekirdağ <i>C. Uybadın</i>	Tekirdağ	Çanakale <i>Şükrü</i>
Kâtib	Aza	Aza
Kütahya <i>M. Somer</i>	Ordu	Rize
Aza	<i>Ahmet İhsan Tokgöz</i>	<i>Esad Özoğuz</i>
Çorum	Aza	Aza
<i>Kemal Alpsar</i>	Antalya	Ordu
Aza	<i>R. Kaplan</i>	<i>İsmail Çamaş</i>
Trabzon <i>F. Özger</i>	Aza	
	Zonguldak	
	<i>R. Vardar</i>	

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Karar No. 16
Esas No. 1/1131

19 - XII - 1934

Yüksek Başkanlığa

Taşınması yasak olmayan silâhların alım satımı hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanmış Başvekâletin 3 - XII - 1934 tarih ve 6/3031 sayılı yazısı ile Adliye encümenine verilen kanun lâyihası Dahiliye ve Millî Müdafaa encümenlerinin mazbataları ile birlikte Emniyet işleri umum müdürü hazır olduğu halde okundu ve gereği düşünüldü:

Lâyihanın yapılmasına sebep olarak gösterilen hususlar suç yapılmasının önünü almak ve asayiş korumak bakımından yerinde görülmüş ve diğer encümenlerin düşüncesi gibi bu kanunun kabulüne encümenimizce de onaylanmıştır.

Encümen sebebi aşağıda yazıldığı üzere maddelerde bazı değişiklikler yapmış ve bir madde ilâve etmiştir.

Birinci maddeye eklenen fıkra ile av tezkereleri alanların av silâhlarını taşımaya iznli olduğu gösterilmiştir. Av tezkereleri bir resim alınarak verilmekte ise de aid olduğu yerden av tezkeresi verilmeden evvel avcılık etmek isteyenler hakkında zabıta marifeti ile tahkikat yaptırıldığından bu tahkik av silâhı taşınmasından doğabilecek mahzuru bu kanun bakımından ortadan kaldırılmağa yettiği düşünülmüştür.

İkinci maddenin son fıkrasına dahi encümenince ilâveler yapılmıştır. Bununla encümenin düşündüğü nokta : Silâh alabilmek için, önce zabıttan silâh taşıyabilmek için yazılı izin almak bu kanunun 1 nci maddesile mecburiyet altına alınmasına göre izin belgesini alanlar silâh satın aldıkları vakit ellerindeki izin belgesine aldıkları silâhın cinsini, numarasını ve çapını satıcılar tarafından kaydolunması maksadı daha etraflı temin edeceğinden bu ve satıcıların her yedi gün sonunda satışları hakkında cedvel yapıp o yerine zabıta âmirine bildirmeleri maddede gösterilmiştir.

Bu işin teferruatını yapılacak nizamnamede gösterilerek kolaylık usulleri bulunacağı tabiidir.

Cepane satışlarında da defter tutulması mecburiyeti bu kanunun amacını koruyan bir tedbir olduğu düşünülmüştür.

Lâyiha 3 ncu madde olarak encümenince konan hüküm şahıslar arasında yapılacak satışlara veya parasız verme hallerine karşı bir müeyyidedir.

Zabıt ve müsadere edilen silâhların Millî Müdafaa emrine verilmesi hükmü kâfi görülmüş ve verildikten sonra orduya yaramazsa imha edilmesi ve madenî kısmı eritilerek istifade edilmesi gibi hususların bu kanun yerine nizamnamede yer alması doğru olacağı düşüncesi ile buna dair olan maddenin son fıkraları kaldırılmıştır.

Cezaî hükümden bahseden 5 nci maddede bu kanuna aykırı hareketin kabahat derecesinde bir suç olması kabul olunmuş ve yalnız silâh satıcıları hakkında hapis ve para cezası miktarları gösterilmiş ve satıcılardan gayri kimselerin bu kanuna göre suç sayılan hareketleri için Türk ceza kanununun 544 maddesine göre cezalandırılması suretinde madde tertib edilmiştir.

Bu kanun hakkında tatbik usullerini gösterir nizamname yapılması yolundaki Dahiliye encümeninin kararına encümenimiz de iştirak etmiş ve ancak bu nizamname usulüne göre hazırlanmak için kanunun hükmü yürümeğe başlayacağı zamanın neşrinden bir ay sonra olması zarurî olduğundan 7 nci madde buna göre değiştirilmiştir.

Lâyiha, yapılan değişikliklerle acele olarak görüşülüb onaylanması Genel heyete arz edilmek üzere Başkanlığa sunulur.

Adliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	Koçali	Trabzon
Münir	Salah Yargı	Raif
Aza	Aza	Aza
Antalya	Balkesir	Çanakkale
Numan	Yasfi	Osman Niyazi
Aza	Aza	Aza
Edirne	Erzincan	Kayseri
Hasan Hayri	Abdülhak Fırat	S. Azmi

Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Kayseri	Kocaeli	Konya	Muğla	Tokad	Tokad
A. Tefrik Satır	Ragıb Akça	Ş. Höcek	N. Tuna	Nâzım Poroy	Resai

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Memnu olmayan silâhların ne suretle satılabileceğine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Silâh taşıma ruhsatnamesi olmayan kimselere silâh satılamaz. Bu silâhların efrad arasında her ne suretle olursa olsun tedavülü de ruhsatname kaydine tâbidir.

MADDE 2 — Silâhçı dükkânları, silâhlarının nevi, cins ve çapını mahallin en büyük zabıta âmirine bir beyanname ile bildirmekle mükelleftir. Her satış vakasını da sahibi olan kimsenin isim ve adresi ile beraber defterine kaydetmek mecburiyetindedir.

MADDE 3 — Gerek ciheti adliyece ve gerek sair suretlerle Hükümetçe zapt ve müsadere edilen silâhlar taşınması memnu olsun olmasın Milli müdafaa vekâletine verilir.

Ordunun işine yaramıyacak silâhlar imha olunur.

MADDE 4 — Bu kanunun birinci ve ikinci maddeleri hükümlerine muhalif hareket edenler sulh mahkemelerince bir aya kadar hapis veya 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

M. M. ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Memnu olmayan silâhların ne suretle satılabileceğine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Silâh taşıma ruhsatnamesi olmayan kimselere silâh ve cepanesi satılmaz. Bu silâhların ve cepanesinin efrad arasında her ne suretle olursa olsun tedavülü de ruhsatname kaydine tâbidir.

MADDE 2 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 3 — Gerek ciheti Adliyece ve gerek sair suretlerle Hükümetçe zapt ve müsadere edilen silâhlar taşınması memnu olsun olmasın Milli Müdafaa vekâletine verilir. Ordunun işine yaramıyacak silâhların hurdasından istifade edilmek üzere imha olunur.

MADDE 4 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 5 — Hükümetin teklifi aynen.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yasak olmayan silâhların alım, satımı kanunu lâyihası

MADDE 1 — Silâh taşıma ruhsatnamesi olmayan kimselere silâh ve cepane satılamaz. Silâhlarla cepanelerinin şahıslar arasında her ne suretle olursa olsun elden ele geçmesi halinde de ruhsatname aranması mecburidir.

MADDE 2 — Silâh satıcıları, silâhlarının nevi, cins ve çapını mahallin en büyük zabıta âmirine bir beyanname ile bildirmek ve kendilerinden her silâh alan kimsenin ismile adresini bir deftere kaydetmekle mükelleftirler.

MADDE 3 — Hükmen ve kanunen katî olarak zabt ve musadere edilen silâhlar, taşınması yasak olsun veya olmasın, Millî Müdafaa vekâletine verilir. Ordunun işine yarayanlar orduca kullanılır. Ordu işine yaramayanlar hurdalarından istifade edilmek şartile yok edilir.

MADDE 4 — Hükûmetin 4 ncü maddesi benimsenilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerinin tatbik suretini gösterir bir nizamname yapılacaktır.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Taşınması yasak olmayan silâhların alım satımı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Silâh taşıma için resmî makamdan yazılı izni olmayanlara silâh ve cepane satılamaz.

Silâhlarla, cepanelerinin şahıslar arasında ne türlü olursa olsun elden ele geçmesi halinde de yazılı izin aranması mecburidir.

Av tezkereleri av silâhlarını taşımak için izin yerine geçer.

MADDE 2 — Silâh satıcıları silâhlarının nevi, cins ve çapını o yerin en büyük zabıta âmirine bildirmek ve kendilerinden her silâh alan kimsenin ismile adresini bir deftere ve cins, numara ve çapını satın alanın elindeki yazılı izin kâğıdına kaydetmek ve her yedi gün sonunda bir cetvel yapıp zabıta âmirine bildirmekle mükelleftir.

Cepane satanlar da kime ve ne kadar cepane sattıklarını deftere yazmağa mecburdurlar.

MADDE 3 — Silâh taşımağa izinli olanlar silâhlarını sattıkları veya parastz verdikleri takdirde ellerindeki izin belgelerini zabıtaya geri vermeğe ve kime sattıklarını veya verdiklerini bildirmeğe mecburdurlar.

MADDE 4 — Adli takib üzerine veya sair suretlerle Hükûmetçe zabt ve musadere edilen silâhlar taşınması yasak olsun olmasın Millî Müdafaa bakanlığı emrine verilir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerine aykırı gidenlerden silâh satıcıları yedi günden bir aya kadar hafif hapis veya elli liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezasına ve bunlardan baş-

Hü.

M. M. E.

MADDE 6 — Bu kanun hükümlerinin tatbik suretini göstermek üzere İcra Vekilleri Heyetince bir talimatname yapılacaktır.

MADDE 6 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 7 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye, Dahiliye, Adliye ve Millî müdafaa vekilleri memurdur.

MADDE 7 — Hükümetin teklifi aynen.

24 - X - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İsmet	Ş. Saracoğlu	Zekâi
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	Fuad
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Abidin	Ali	M. Celâl
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. Refik	Ali Kana	Muhlis